ASIANTUNTIJALAUSUNTO
Minna Virta,
työllisyyspäällikkö
Salon kaupunki
20.10.2026

Salon työllisyysalueen asiantuntijalausunto: HE 239/2026 vp – Hallituksen esitys eduskunnalle eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Salon työllisyysalue on vastaanottanut lausuntopyynnön 19.10.2026. Alle vuorokauden pituisesta lausuntoajasta huolimatta lausunnossa pyritään arvioimaan muutoksen keskeisiä vaikutuksia pienen työllisyysalueen toimintaan erityisesti KEHA-keskuksen tietojärjestelmäpalveluiden näkökulmasta. TE-uudistuksen jälkeen KEHA-keskuksen rooli ja tehtävät ovat herättäneet työllisyysalueilla keskustelua. Salon työllisyysalueen näkökulmasta KEHA-keskus on kuitenkin myös tukenut uuden toiminnan käynnistämistä.

Salon työllisyysalue pitää KEHA-keskuksen tietojärjestelmäpalveluja välttämättöminä työvoimapalvelujen järjestämiselle. Yhteinen valtakunnallinen tietojärjestelmäkokonaisuus mahdollistaa asiakastietojen siirtymisen työllisyysalueelta toiselle asiakkaan muuttaessa. Tämä on keskeistä lakisääteisten prosessien jatkuvuuden turvaamiseksi.

Yhteinen valtakunnallinen tietojärjestelmäkokonaisuus, rekisterit, palvelualustat sekä raportoinnin ja tiedolla johtamisen välineet tulee säilyttää ja niiden kehittämistä jatkaa. Valtakunnallisesti keskitetyt tukitoiminnot ovat erityisen tärkeitä pienille työllisyysalueille, joiden resurssit eivät riitä vastaavien palvelujen itsenäiseen tuottamiseen.

Palvelualustan kehittämisessä tulee ottaa huomioon nykyaikaisen työnvälityskanavan kehittäminen ja ylläpito. Alustan tulee vastata nykyistä paremmin työnantajien tarpeisiin, kannustaa sen käyttöön sekä edistää sujuvaa työnvälitystä ja työvoiman liikkuvuutta. Tiedolla johtamisen välineitä on kehitetty, ja jatkokehittämisessä on tärkeää ottaa huomioon työllisyysalueiden tarpeet. Tietojärjestelmäpalvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon on turvattava riittävät resurssit myös jatkossa, sillä monet työllisyysalueiden toiminnot ja prosessit perustuvat näiden järjestelmien ja alustojen käyttöön.

Salon työllisyysalueen näkökulmasta tietojärjestelmien keskeisiä vaatimuksia ovat käytettävyys, toimintavarmuus ja tiedon ajantasaisuus sekä asiakaspalvelun ja toiminnan johtamisen tukeminen. Yhteiset järjestelmät mahdollistavat myös valtakunnallisesti vertailukelpoisen tiedon tuottamisen.

ASIANTUNTIJALAUSUNTO
Minna Virta,
työllisyyspäällikkö
Salon kaupunki
20.10.2026

Pienellä työllisyysalueella ei ole mahdollisuutta tuottaa vastaavaa tietoa omin resurssein.

Valtakunnalliset soveltamis- ja menettelytapaohjeet, koulutukset, KEHA-akatemian materiaalit sekä asiantuntija- ja järjestelmäkouluttajaverkostot ovat pienelle työllisyysalueelle keskeisiä osaamisen ja toiminnan laadun varmistamisessa. Tukitoimintojen riittämättömyys voisi johtaa lain soveltamiskäytäntöjen eriytymiseen ja lisätä virheellisten tulkintojen riskiä eri työllisyysalueilla, mikä vaarantaisi asiakkaiden oikeusturvan.

Valtakunnallisten asiakas- ja neuvontapalvelujen, erityisesti puhelinpalvelujen, lakkauttaminen lisää painetta työllisyysalueiden omiin neuvontakanaviin. KEHA-keskuksen antamissa työttömyysturvalausunnoissa tulee ilmoittaa suora palvelunumero asiakkaiden yhteydenottoja varten.

Oikeudellisen tuen hyödyntämismahdollisuudet ovat Salon työllisyysalueen näkökulmasta olleet rajalliset, sillä vastuu lain tulkinnasta säilyy kunnalla. Valtakunnallisia ohjeita ja koulutuksia pidetään sen sijaan tarpeellisina.

Nuorten palvelujen ja niihin liittyvän osaamisen tulee olla saatavilla lähellä kohderyhmää eli kunnissa. Monialaisen palvelun tuen ja ONNI-toiminnan merkitys on jäänyt Salon työllisyysalueella vähäiseksi. Näiden toimintojen päättymisellä ei siten arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia työllisyysalueen toimintaan.

Lopuksi todettakoon, että valtion säästötoimet siirtävät resurssitarpeita työllisyysalueille ilman, että muutoksia otetaan huomioon kuntien rahoituksessa. Mikäli lakiesitys etenee, muutokset tulevat voimaan lyhyellä aikataululla, minkä vuoksi niihin valmistautuminen on jo käynnistynyt työllisyysalueilla. Esimerkiksi alueiden yhteinen osaamisen kehittämisen tuki on suunnitteilla. Toteutuessaan se aiheuttaisi tämänhetkisten suunnitelmien mukaan uusia kustannuksia jokaiselle työllisyysalueelle. Julkisten varojen tarkoituksenmukaisen käytön kannalta on perusteltua toteuttaa osa tehtävistä työllisyysalueiden yhteistyönä päällekkäisen työn välttämiseksi.